

ADAM HULANICKI, JACEK NAMIEŚNIK

Komitet Chemii Analitycznej PAN i jego działalność. Historia i dzień dzisiejszy

Najczęściej przyjmowana definicja chemii analitycznej mówi, że jest to dyscyplina naukowa, której zadaniem jest rozwijanie i stosowanie metod, instrumentów i strategii w celu uzyskiwania informacji o składzie materiałów i jego zmianach w czasie i przestrzeni. Takie określenie pozwala lokować ją w najdawniejszych okresach działalności człowieka, gdy wspomniana informacja mogła być drogą bogacenia się, jak i troski o zdrowie. Przekazy o tym sięgają zarówno czasów biblijnych, jak i średniowiecznych alchemików, a współcześnie jesteśmy świadomi, że rozwój i stan chemii analitycznej jest w znacznej mierze odpowiedzialny za wiele dziedzin gospodarczej aktywności człowieka.

Współczesna chemia analityczna jako dyscyplina naukowa często określana jest jako „analityka chemiczna”. Jest to jednak pewnym ograniczeniem zadań, które chemik analityk z racji swej wiedzy i umiejętności może wykorzystywać w praktyce. Zakres działań wchodzących w obszar jego zainteresowań obejmuje:

- badania procesów chemicznych (również fizycznych i biochemicznych), które znajdują obecnie, a także mogą w przyszłości znaleźć zastosowanie w praktyce analizy chemicznej,
- opracowanie nowych rozwiązań konstrukcyjnych urządzeń i przyrządów, które mogą być wykorzystane w oznaczeniach analitycznych, a także obszarów ich przydatności,
- opracowywanie optymalnych warunków oznaczania ilości (stężenia).

Badania stosowane w chemii analitycznej wykorzystują wyniki tych badań do celów praktyki analitycznej – analityki chemicznej – która pełni funkcje usługowe w laboratoriach:

- przemysłowych i farmaceutycznych,
- kontrolnych w ramach inspekcji i kontroli jakości wyrobów i produktów,
- kontrolujących stan środowiska,
- diagnostyki medycznej,
- kryminalistycznych i innych związanych z wymiarem sprawiedliwości,
- zajmujących się badaniem obiektów kultury materialnej.

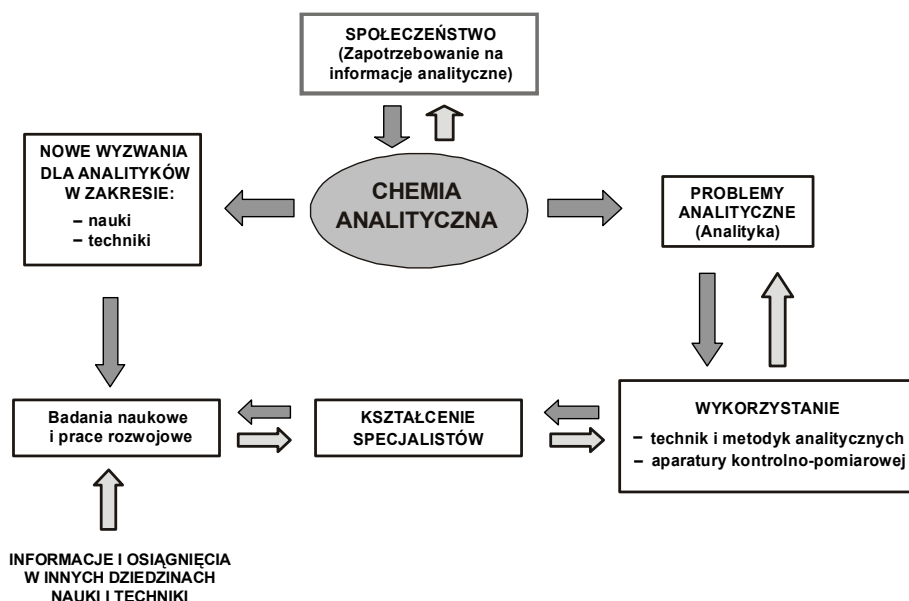

Prof. dr hab. Adam Hulanicki, członek korespondent PAN, Wydział Chemii Uniwersytet Warszawski, Warszawa; prof. dr hab. Jacek Namieśnik, Katedra Chemii Analitycznej, Politechnika Gdańska, Gdańsk

Zakres wykorzystywania wyników analitycznych ciągle rośnie. Jako typowe przykłady ich wykorzystywania można wymienić:

- potwierdzenie (lub zaprzeczenie) hipotez naukowych stawianych przez przedstawicieli innych dyscyplin,
- podstawa do podjęcia decyzji administracyjnych bądź prawnych,
- podstawa do podjęcia decyzji medycznych,
- podniesienie świadomości prośrodowiskowych szerokich kręgów społecznych.

Aby uzyskane wyniki analityczne były zadowalająco wiarygodne, muszą one spełniać szereg wymagań, na przykład metrologicznych, a także powinny wykorzystywać metody chemometryczne. Wspomniany obszar zainteresowań analityków jest więc bardzo szeroki, co zostało ostatnio omówione w opracowaniu *Misja nauk chemicznych* [1]. Konieczność reagowania na zapotrzebowania społeczne nakłada na członków Komitetu Chemii Analitycznej PAN (ryc. 1) inne zadania, niż to miało miejsce w czasie minionych lat jego funkcjonowania.

Ryc. 1. Relacje „Chemia analityczna – Analityka – Społeczeństwo”

W 1951 roku w ramach prac związanych z I Kongresem Nauki Polskiej odbyło się wiele spotkań, których celem było określenie kierunków rozwoju i potrzeb nauki polskiej, odbudowującej swe znaczenie i rolę w powojennej Polsce. Szczególną uwagę zwrócono na potrzeby przemysłu w zakresie kontroli jakości produkcji, w której istotną rolę powinna odgrywać chemia analityczna. W dniach 13-14 kwietnia 1951 roku odbyła się w gmachu Naczelnej Organizacji Technicznej w Warszawie konferencja określona jako

„Narada Modernizacji Metod Analitycznych w Przemysle” z udziałem wielu wybitnych polskich chemików, zarówno reprezentujących wyższe uczelnie, jak i ośrodki powiązane bezpośrednio z przemysłem i gospodarką narodową. W wygłaszanych referatach, jak i końcowych wnioskach stwierdzono, że konieczny jest szybki rozwój nowoczesnych metod analitycznych, które mogłyby zapewnić odpowiednią jakość produkcji przemysłowej większości gałęzi gospodarki narodowej. Stało się to konieczne nie tylko wobec wojennych strat wśród dawnej kadry naukowej, nowych zadań związanych z powstawaniem nowych ośrodków uczelnianych, potrzeb przemysłu, ale także w sytuacji wieloletniego odizolowania od postępu badań naukowych na świecie. W końcowej wypowiedzi dyrektor Departamentu Techniki Ministerstwa Przemysłu Chemicznego, Marian Akst, wspominał o potrzebie powstania Instytutu Chemii Analitycznej, ale przynajmniej o koncentracji wysiłków katedr chemicznych na uczelniach i instytutów przemysłowych w kierunku rozwoju chemii analitycznej w Polsce. Na tej Naradzie pracownicy Głównego Instytutu Chemii Przemysłowej, mgr inż. Jerzy Minczewski i mgr Janina Świątosławska w swych referatach omówili nowe tendencje na świecie w zakresie chemii analitycznej.

Jedną z konsekwencji wspomnianej Narady była inicjatywa prof. Wiktora Kemuli zorganizowania w Katedrze Chemii Nieorganicznej Uniwersytetu Warszawskiego, seminariów z zakresu metod spektralnych i metod elektrochemicznych, otwartych dla pracowników uczelni i przemysłu. W celu wzajemnej wymiany doświadczeń postulowano utworzenie organizacji o zasięgu krajowym, która w trudnej sytuacji wielu laboratoriów analitycznych, tak w przemyśle, jak i na uczelniach, ułatwiłaby zarówno rozwiązywanie bieżących problemów, jak i przyśpieszyła rozwój naukowy kadr analityków.

Aby rozszerzyć możliwości działania grupa aktywnych chemików analityków, po wielu dyskusjach doprowadziła do powołania 15 września 1955 roku Komisji Analitycznej działającej w ramach Komitetu Nauk Chemicznych Polskiej Akademii Nauk. W jej skład wchodziło trzech przedstawicieli wyższych uczelni (Wiktor Kemula, Mieczysław Michalski, Marceł Struszyński), sześciu przedstawicieli instytutów naukowych (Instytut Metalurgii – Waclaw Chętkowski, Instytut Farmacji – Wanda Dmowska, Instytut Syntezy Chemicznej – Stanisław Czubek, Instytut Leków – Zygmunt Margasiński, Instytut Chemii Ogólnej – Janina Świątosławska, Główny Instytut Górnictwa – Lidia Wnękowska) oraz Centralnego Urzędu Geologii – Marian Akst. W ramach Komisji powstały specjalistyczne podkomisje zajmujące się odpowiednio analizą spektralną, polarograficzną i chromatograficzną, a także podkomisje branżowe: analizy metali, analizy surowców mineralnych i zaopatrzenia laboratoriów. Specyfika działania tej ostatniej podkomisji wiązała się z koniecznością pozyskiwania kompetentnych informacji, wskazywaniem możliwości uruchamiania krajowej produkcji, a także dróg pozyskiwania dla laboratoriów trudno dostępnej w kraju aparatury i sprzętu importowanego z tzw. drugiego obszaru płatniczego, a więc za waluty wymienialne.

W uznaniu aktywnej działalności Komisja Analityczna została przekształcona 25 lutego 1975 roku w Komitet Chemii Analitycznej, który od 1 lutego 1966 wyłączony został z kompetencji Komitetu Nauk Chemicznych i bezpośrednio przyporządkowany kierownictwu III Wydziału PAN. Komitet liczył wówczas 35 członków reprezentujących uczelnie, instytuty naukowe oraz niektóre zakłady przemysłowe. Skład osobowy Komitetu proponowało Prezydium, a następnie zatwierdzały władze III Wydziału PAN.

Od początku działalności Komisji, a potem Komitetu Chemii Analitycznej przewodniczącym był prof. Wiktor Kemula, który tę funkcję pełnił do roku 1980, przekazując ją następnie dotychczasowemu wiceprzewodniczącemu prof. Jerzemu Minczewskiemu. Nowy przewodniczący pełnił swą funkcję przez trzy kadencje do roku 1992, kiedy ze względu na stan zdrowia przekazał przewodnictwo Komitetu prof. Adamowi Hulanickiemu. Jak wspomniano, w tym okresie skład Komitetu był ustalany przez Prezydium. W roku 1998 nastąpiła istotna zmiana w sposobie ustalania jego składu. W 1998 roku odbyły się „powszechnie” wybory do Komitetu, w których czynnie uczestniczyli profesorowie, którzy określili swoją działalność w Informatorze Nauki Polskiej jako chemię analityczną lub analizę chemiczną. Do Komitetu w wyniku przeprowadzonych wyborów wybranych zostało 45 osób. Następnie jeszcze dokooptowano 8 członków, którzy reprezentowali ośrodki i specjalności odmienne od osób wybranych w wyborach. Akces do Komitetu mogli ponadto zgłosić zainteresowani tematyką analityczną członkowie Polskiej Akademii Nauk. Według tych zasad ustalany był skład Komitetu na kadencje w latach 1999, 2003, 2007 i 2011. W pierwszych dwóch kadencjach Komitetowi przewodniczył prof. Adam Hulanicki, a od roku 2007 prof. Jacek Namieśnik.

Na początku każdej kadencji prezydium Komitetu analizowało działalność Komisji metodycznych oraz branżowych i w zależności od potrzeb i aktywności powoływano nowe Komisje lub rozwiązywano zespoły, których dalsza działalność nie była konieczna. W różnych okresach funkcjonowało kilkanaście Komisji, a w każdej z nich działało od kilku do kilkunastu członków. Stanowiło to duży potencjał w liczbie powyżej 300 osób pośrednio powiązanych z Polską Akademią Nauk, lecz aktywnie zainteresowanych rozwojem chemii analitycznej w Polsce. Przynależność do Komisji w ramach Komitetu zobowiązywała do czynnej postawy zarówno we własnym miejscu pracy, jak i na forum działalności Komitetu.

Upływ czasu pozwala ocenić, jak przez ponad pół wieku zmieniały się zadania i osiągnięcia Komisji/Komitetu w zakresie chemii analitycznej w Polsce. Trudne początki wynikały w pierwszym rzędzie z konieczności nadrabiania strat wojennych i, w nie mniejszym stopniu, przewycięzania powojennych trudności związanych z politycznym odizolowaniem polskiej nauki od najnowszych osiągnięć bardzo szybko rozwijającej się na świecie chemii analitycznej. Wiązały się z tym w sposób oczywisty ograniczenia finansowe dotyczące zakupów z zagranicy specjalistycznej nowoczesnej aparatury, a także

odczynników. Działalność Komisji/Komitetu firmowanych patronatem Polskiej Akademii Nauk często nie miała bezpośrednio charakteru działalności naukowej, miała natomiast duży wpływ na przezwyciężenie wielu przeszkód hamujących rozwój nauki i nie może być niedoceniona. W wielu przypadkach postulaty wynikające z szerokiej współpracy z pracownikami laboratoriów analitycznych podporządkowanych różnym resortom gospodarczym, wskazywały władzom państwowym konieczność działań mających na celu poprawę sytuacji. Szereg memoriałów skierowanych do władz państwowych spełniło wówczas ważną rolę w zakresie poprawy funkcjonowania laboratoriów analitycznych zarówno działających w gospodarce, jak też na uczelniach. Te akcje niewątpliwie umożliwiały szybszą likwidację luki dzielącej wówczas polską chemię analityczną od nauki światowej.

Działalność Komitetu w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku w znacznie mniejszym stopniu skierowana była na pokonywanie organizacyjnych trudności laboratoriów analitycznych w kraju. Rozwijające się swobodniej kontakty z analitykami na całym świecie pozwoliły na bardziej partnerskie relacje polskich analityków z takimi organizacjami, jak Wydział Chemii Analitycznej Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej (IUPAC) i Grupa Robocza Chemii Analitycznej Europejskiej Federacji Towarzystw Chemicznych (FECS).

Innym aspektem działania Komitetu Chemii Analitycznej PAN na forum krajowym było powierzenie jego zespołom koordynacji problemów badawczych i ich realizacji w zakresie chemii analitycznej. Dotyczyło to na przykład tzw. problemów węzłowych i resortowych w latach 1976-1990. Stwarzało to możliwości popierania ważnych kierunków pracy, odpowiadających ówczesnym tendencjom nauki światowej, a także ocenę wyników przez gremia związane z Komitetem. Ten aspekt działalności Komitetu w latach dziewięćdziesiątych został w skali ogólnokrajowej przejęty bezpośrednio przez Komitet Badań Naukowych.

Po przemianach ustrojowych w Polsce miały miejsce dalsze zmiany w zasadniczych funkcjach Komitetu. Bezpośrednie partnerskie relacje z ośrodkami naukowymi na całym świecie sprowadzały rolę Komitetu do bardziej formalnego patronatu, na przykład w zakresie organizacji i udziału w międzynarodowych konferencjach i sympozjach. Pojawiły się natomiast nowe zadania, a wśród nich potrzeba oceny osiągnięć polskich analityków poprzez promowanie wyróżniających się osiągnięć w zakresie chemii analitycznej.

Charakterystyczną cechą tego okresu jest coraz szersze przenikanie się chemii analitycznej z innymi dyscyplinami, w których niezbędne stało się stosowanie nowoczesnych technik analitycznych. Wymienić tu można przykładowo wśród wielu innych: badanie środowiska naturalnego, współczesną medycynę i biochemię, nauki prawne, prace związane z dziedzictwem kulturowym. I choć w tych zakresach pomiary z chemii analitycznej zawsze były niezbędne, to jednak obecnie wymuszają one postęp w chemii ana-

litycznej. Pewnym dowodem jest tu organizacja pod patronatem Komitetu wielu konferencji międzynarodowych.

Pierwsza ogólnoanalityczna konferencja naukowa zorganizowana w 1957 roku w wyniku działalności Komisji nosiła formalnie nazwę „Drugiej Polskiej Konferencji Analitycznej”, przyjmując umownie jako pierwszą wspomnianą uprzednio naradę w roku 1951. W tej „Drugiej Konferencji” organizowanej dzięki aktywności członków Komisji uczestniczyło kilkudziesięciu naukowców z zagranicy, nawiązując z polskimi chemikami trwalsze kontakty naukowe. Kolejne konferencje – III i IV – zyskiwały coraz lepszą opinię wśród analityków innych krajów, wchodząc do kalendarza imprez międzynarodowych. Potwierdzeniem tego było przyznanie Polsce, a więc bezpośrednio Komitetowi Chemii Analitycznej, zorganizowania w 1984 roku w Krakowie konferencji „Euroanalysis V”.

Po przemianach ustrojowych i większych możliwościach uczestniczenia w konferencjach organizowanych w innych krajach Komitet Chemii Analitycznej podjął decyzję, że polskie konferencje odbywać się będą co pięć lat w zasadzie w języku polskim, a ich celem będzie przegląd osiągnięć analityki w Polsce. Taki charakter miały konferencje w 1995 roku w Gdańsku, w 2000 w Gliwicach, w 2005 w Toruniu i w 2010 w Krakowie. Nie ograniczało to organizowania w Polsce międzynarodowych konferencji, których organizację powierzał Komitet Chemii Analitycznej swoim członkom i wyspecjalizowanym Komisjom Komitetu. Ranga tych konferencji wskazuje na pozytywną ocenę polskiej chemii analitycznej na forum międzynarodowym (tab. 1).

Niezależnie od wymienionych „sztafardowych” osiągnięć Komitetu wspomnieć trzeba o nieomal codziennej pracy nad organizacją seminariów, konwersatoriów, kursów i konferencji krajowych. Tylko w ciągu ponad trzydziestu lat 1956-1988 przez Komisję Spektrometrii Atomowej zostało zorganizowanych w Polsce 140 konwersatoriów i siedem konferencji spektroanalitycznych, wiele z nich również z udziałem zagranicznych uczestników, które w cyklu dwuletnim odbywają się również obecnie.

Pod egidą Komitetu odbywa się wciąż wiele cyklicznych posiedzeń naukowych organizowanych przez członków Komitetu. Przykładowo wymienić można odbywające się regularnie od kilkunastu lat w Poznaniu sympozja poświęcone współczesnym metodom przygotowania próbek analitycznych i oznaczaniu śladowych zanieczyszczeń. Komisje związane z elektrochemią organizują od wielu lat corocznie konferencje elektroanalityczne cieszące się uznaniem nie tylko wśród analityków. Wiele konferencji poświęconych chromatografii organizowanych jest w Lublinie, na Śląsku i w innych ośrodkach akademickich. Od kilku lat w Zakopanem odbywają się specjalistyczne konferencje, na których dyskutowane jest wykorzystanie chemometrii i jej zastosowania w chemii analitycznej. Problematyce analitycznej w archeologii i kryminalistyce poświęcone są coroczne seminaria w Warszawie. Tak szeroki i wielostronny obszar działalności Komitetu był i jest możliwy jedynie dzięki znacznemu wkładowi pracy jego członków.

Tabela 1. Międzynarodowe Konferencje Naukowe organizowane w Polsce przez Komitet Chemii Analitycznej PAN

Lp.	Nazwa konferencji	Dzień rozpoczęcia
1	IX Conference on Analytical Spectroscopy	19.06.1981
2	X Conference on Analytical Atomic Spectroscopy	05.09.1988
3	8 th Danube Symposium of Chromatography	02.09.1991
4	1 st East European Furnace Symposium	04.07.1994
5	8 th International Conference on Flow Analysis	25.06.2000
6	1 st International IUPAC Symposium "Trace Elements in Food"	09.10.2000
7	9 th International Conference on Electroanalysis	09.06.2002
8	8 th International Symposium on Separation Sciences	08.09.2002
9	5 th International Symposium "Dioxins in Industry and Environment"	19.09.2002
10	1 st International Conference "Advanced Analysis – Exploring Biological System in Food"	03.09.2003
11	IV International Conference "Oils and Environment"	20.06.2005
12	XI International Chemistry Conference „Chemistry and the Environment"	09.09.2007
13	19 th International Symposium on Pharmaceutical & Biomedical Analysis	03.06.2008
14	35 th International Symposium on Environmental Analytical Chemistry	22.06.2008
15	XV International Conference on Heavy Metals in the Environment	19.09.2010
16	16 th International Conference on Flow Analysis including Related Techniques	03.07.2011
17	8 th International Symposium on Chromatography and Related Products	17.05.2012
18	29 th International Symposium on Chromatography	09.09.2012

Jednym z pierwszych ważnych osiągnięć już w pierwszych latach działania Komisji Analitycznej było zainicjowanie i zorganizowanie regularnie publikowanego czasopisma naukowego „Chemia Analityczna”, poświęconego tematyce chemii analitycznej. Pierwszy jego zeszyt ukazał się na początku 1956 roku, jako organ Komisji Analitycznej. Zadania tego periodyku były wówczas odmienne. Obok publikowania oryginalnych prac polskich autorów, pismo promowało prace przeglądowe o nowych osiągnięciach chemii analitycznej, prezentowało bibliografię polskich prac analitycznych, rozproszonych w różnych branżowych organach, oraz informowało o kursach i zjazdach naukowych. Z czasem czasopismo „Chemia Analityczna” stało się typowym czasopismem naukowym, a w latach czterdziestych XX wieku przeszło w całości na publikowanie prac w języku angielskim, zyskując pod poszerzonym tytułem „Chemia Analityczna – Chemical Analysis” uznanie na arenie międzynarodowej. Kłopoty pojawiły się na początku ostatniej dekady XX wieku, gdy finansowanie przejęła PAN za pośrednictwem Instytutu Chemii Fizycznej, a następnie Polskie Towarzystwo Chemiczne. Doprowadziło to do likwidacji pisma w 2009 roku po 54 latach jego regularnego ukazywania się na rynku światowych czasopism chemicznych. W „Chemii Analitycznej” ukazywały się komunikaty Komitetu Chemii Analitycznej, a także sprawozdania z działalności Komitetu Chemii

Analitycznej, głównie opracowywane przez wieloletniego sekretarza Komitetu, prof. Stanisława Rubla.

Do zakresu zadań Komitetu Chemii Analitycznej należy również ocena wyników pracy analityków w Polsce. Widocznym przejawem tego było ustanowienie Medalu im. Wiktora Kemuli, który na wniosek Komitetu jest przyznawany corocznie przez Polskie Towarzystwo Chemiczne od roku 1998 uczonym, którzy całą swoją działalnością naukową, a także zasługami dla Komitetu przyczynili się do rozwoju i osiągnięć chemii analitycznej w Polsce. Pierwszym laureatem tego Medalu była prof. Janina Świętosławska-Żółkiewska,

W wyniku współpracy z firmami zainteresowanymi rozwojem chemii analitycznej jako sponsorami, Komitet Chemii Analitycznej PAN przyznaje corocznie nagrody za najlepsze rozprawy doktorskie obronione w ciągu ostatnich dwóch lat. Jeden z najważniejszych producentów odczynników chemicznych – Firma *Merck*, jest od 1999 roku sponsorem ogólnej nagrody z zakresu chemii analitycznej. Firma *Selmar*, a następnie *GBC Polska*, producenci aparatury analitycznej od roku 2003 wyróżnia autora najlepszej pracy z zakresu analitycznej spektrometrii. Firma *LGC Standards*, specjalizująca się w wytwarzaniu analitycznych materiałów referencyjnych od roku 2004 – finansuje laureatów z zakresu metrologii w pomiarach chemicznych, a firma *Perlan Technologies* – z zakresu technik rozdzielania. Nadsyłane prace oceniane są przez jury wyłonione przez prezydium Komitetu, a laureaci prezentują wyniki prac na krajowych konferencjach i zjazdach naukowych.

Ponadto Komitet przyznaje corocznie od roku 2001, na podstawie nominacji Komisji Chromatografii i Techniki Pokrewnych Medale im. Andrzeja Waksmundzkiego, wybitnego uczonego i twórcy lubelskiej szkoły chromatografii. Otrzymują go polscy i zagraniczni uczeni, których prace wniosły ważny wkład do rozwoju metod chromatograficznych. Natomiast Komisja Spektrometrii Atomowej i Cząsteczkowej nominuje od 2005 roku kandydatów zasłużonych w rozwoju metod spektralnych w Polsce do nagrody im. Jerzego Fijałkowskiego, znakomitego analityka i organizatora wielu konferencji i seminariów w zakresie spektroskopii w latach 1960-1990.

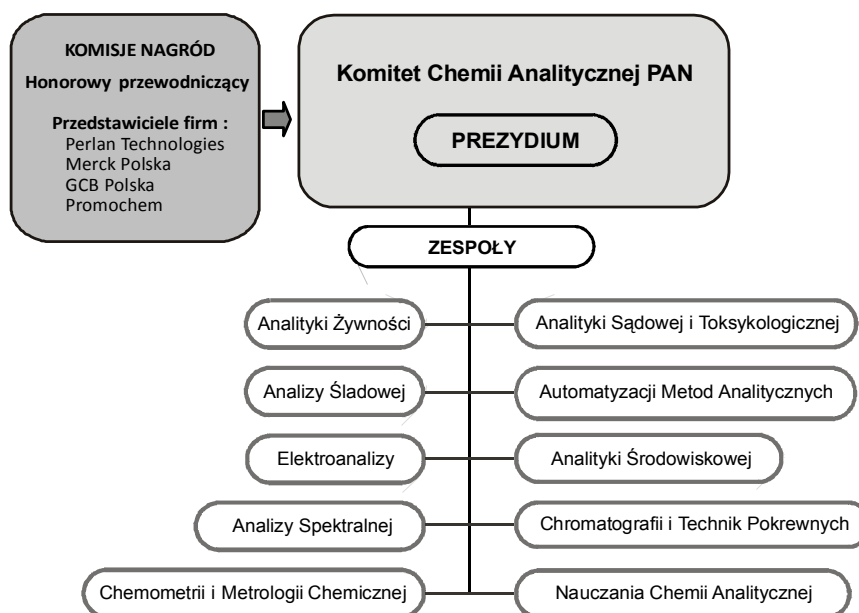
Niezależnie od wymienionych odznaczeń za naukowe zasługi dla polskiej nauki Komitet Chemii Analitycznej przekazuje corocznie dyplomy uznania dla wyróżniających się menedżerów, których działalność organizacyjna przyczynia się do postępu w chemii analitycznej. Imprezą o szczególnym znaczeniu dla chemii analitycznej są od kilkunastu lat organizowane w Warszawie targi „Euro-Lab”, na których prezentowana jest najnowsza aparatura analityczna, a członkowie Komitetu są odpowiedzialni za przygotowanie strony naukowej, która odgrywa ważną rolę w popularyzacji osiągnięć chemii analitycznej.

W zakresie popularyzacji osiągnięć chemii analitycznej na uwagę zasługuje również współpraca Komitetu z wydawnictwem „Malamut”, które publikuje od 12 lat kwartalnik

„Analityka”, w którym ukazują się artykuły prezentujące niektóre aspekty działalności polskich analityków i dokumentuje ważniejsze wydarzenia naukowe. Wydawnictwo to w ostatnich kilku latach w wyniku konsultacji z członkami Komitetu, wydało wiele cennych pozycji podręcznikowych i monograficznych z zakresu chemii analitycznej.

Przedstawiony tu zarys działań Komitetu Chemii Analitycznej Polskiej Akademii Nauk w ciągu kilkudziesięciu minionych lat pozwala poznać zakres jego aktywności, która ulegała zmianom w różnych okresach, zależnie od potrzeb rozwoju chemii analitycznej jako nauki, a także od sytuacji ekonomiczno-politycznej kraju. Obecna struktura Komitetu, przyjęta po wyborach do Komitetu w roku 2011, przedstawiona jest schematycznie na rycinie 2.

Ryc. 2 – Schemat organizacyjny Komitetu Chemii Analitycznej PAN

Odpowiada ona zadaniom stawianym komitetom naukowym i uwzględnia specyfikę chemii analitycznej jako dyscypliny naukowej. Należy oczekiwać, że Komitet, który w całym okresie swego działania dobrze realizował swoje podstawowe zadania, jakimi było i jest oddziaływanie na rozwój chemii analitycznej w Polsce, będzie w dalszym ciągu dobrze jej służył.

Literatura

[1] Hulanicki A., Namieśnik J. (2011) *Chemia analityczna we współczesnym świecie*. [W:] *Misja nauk chemicznych*, pod red. B. Marcińca, Poznań, Wydawnictwo Nauka i Innowacje, s. 437-455.

The Committee on Analytical Chemistry of the Polish Academy of Sciences – past and present

In the contemporary society analytical chemistry as a scientific discipline and its practical application, termed often “analysis”, has many important aims, and its role still increases. The Committee, formed in 1955 as a Commission, during several decades has coordinated and supported the activity of Polish analytical chemists on the national and international fields. Its present role includes organization of conferences and seminars, evaluation of research results of young scientists, promotion of publication of textbooks and monographs, and awarding scientists for their special merits in development of analytical chemistry in Poland. The Committee is composed at present of 35 persons elected every three years by professors and docents working actually in analytical chemistry in Poland. In the structure of the Committee exist 10 Working Groups, each covering a specialized area of analytical techniques.

Key words: analytical chemistry, chemical analysis, international conferences